

Toespraak van mr. E.J. van der Poel, president van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, bij gelegenheid van de installatie van mr. A. van Dam als Procureur-Generaal van Aruba en mr. J. Sap als lid van dit Hof op 19 augustus 2016 in Aruba

Excellenties,

De Gouverneur,
De Minister-President,
De Minister van Justitie,
De Voorzitter van de Staten,
Militaire, consulaire en burgerlijke autoriteiten,
Leden van de Balie en het notariaat,
Collega's en medewerkers van het Gerecht en het Parket,

Dames en Heren,

Van harte welkom op deze bijzondere installatiezitting van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie waarbij wij, dat wil zeggen het Openbaar Ministerie en het Hof, de nieuwe Procureur-Generaal van Aruba: mr. Van Dam, en de nieuwe rechter: mr. Sap, installeren en daarbij aan u voorstellen.

De zitting gaat als volgt verlopen.

De formele installatie zal plaatsvinden door het voorlezen van de Koninklijke Besluiten tot benoeming.

Vervolgens zijn er toespraken van mij, de Advocaat-Generaal en de Deken van de Orde van Advocaten. Tenslotte zullen mr. Van Dam en mr. Sap het woord voeren.

De zitting zal ongeveer een uur duren. Als wij boeiend spreken dan is dat uur snel voorbij en kunt u naar de receptie gaan waarvoor u natuurlijk bent gekomen. U kunt dan de geïnstalleerden feliciteren en onder het genot van een drankje napraten over wat u van ons te horen hebt gekregen.

Ik geef nu het woord aan de Advocaat-Generaal voor het houden van zijn requisitoir.

.....

Graag verzoek ik de griffier om de Koninklijke Besluiten voor te lezen.

.....

Met de voorlezing van deze besluiten zijn mr. Van Dam als Procureur-Generaal en mr. Sap als lid van dit Hof geïnstalleerd.

Ik zal beginnen met de introductie van onze nieuwe rechter, die overigens niet zo nieuw in Aruba is omdat hij al vanaf 1 maart in het Gerecht in eerste aanleg werkzaam is.

Het zal de advocatuur goed doen te weten dat mr. Sap voor zijn overstap naar de rechterlijke macht bijna 17 jaar als advocaat werkzaam is geweest, eerst in Middelburg en vervolgens in Amersfoort, waar hij zijn eigen kantoor is gestart dat vervolgens is gegroeid tot 7 advocaten. Aanvankelijk werkzaam in de algemene praktijk en in het strafrecht, heeft mr. Sap zich in de advocatuur in arbeidszaken en letselschadezaken gespecialiseerd.

Hij kan uit die tijd veel anecdotes vertellen. Een van de mooiste vind ik dat hij een keer iemand moest bijstaan die de golfsport beoefende, een sport die mr. Sap toen niet kende. In zijn betoog voor de rechter stelde hij dat zijn cliënt zeer sociaal was en zich inzette voor gehandicapten. Dat zou advocaat Sap hebben afgeleid uit de vermelding van zijn cliënt dat hij een handicap had behaald. Inmiddels weet hij dat dit met de vaardigheid van een golfer te maken heeft en als hij hier in de buurt van de golfbaan komt herinnert hij zich vast deze geschiedenis.

Mr. Sap is een aanpakker, iemand met het motto: "niet praten, maar poetsen". Een gezegde dat in Rotterdam vaak wordt uitgesproken en waarbij het woord "praten" meestal door een platter woord wordt vervangen dat ik hier niet zal herhalen. Dat motto heeft mr. Sap als kantonrechter ook daadwerkelijk in Rotterdam in de praktijk kunnen brengen. Hij heeft daar van 2001 tot 2007 in het arbeidsrecht, huurrecht en diverse andere civiele rechtsgebieden recht gesproken.

In 2007 is hij naar de rechtbank Utrecht gegaan, waar hij vice-president is geworden. Eerst was hij werkzaam in de sector kanton en later in de gecombineerde sector kanton en handel. Daar heeft mr. Sap zich ontwikkeld als specialist in het aansprakelijkheidsrecht en dan met name op het gebied van letselschaden.

Dat is een complex rechtsgebied. Denkt u aan letsel door een ongeval in het verkeer of tijdens het werk. Wat is dan het verband tussen het ongeval en de schade, hoe en aan wie moet die worden toegerekend, is er eigen schuld, wat is het gemiste inkomen en wat zijn de noodzakelijk kosten van levensonderhoud.

Kortom, een mix van menselijk drama en juridische strijd. Mr. Sap levert als expert aan de rechtsontwikkeling in dit onderdeel van het aansprakelijkheidsrecht een belangrijke bijdrage. Daar kunnen wij van profiteren. Hij doceert daarin. Misschien kan hij daarbij ook een recente juridische publicatie van hem, met als titel: "Lastige verkeerssituaties, kruisingen met uitritconstructie", aan de Arubaanse realiteit aanpassen. Dat moet boeiend zijn, gelet op de diversiteit in uitritten die wij hier hebben.

Een andere juridische publicatie van hem, onder de titel: "Personeelsfeestjes met gevolgen" is ook leerzaam. Mogelijk weerhoudt ons dat er van om hofuitjes te organiseren die risico's opleveren. Bij dit hof geen wilde ritten op de "banaan" achter een speedboot of nachtelijke survivaltochten langs de noordkant.

Mr. Sap is zelf overigens een enthousiast sportfietser en dat zal hem in dit klimaat en met voornamelijk autoverkeer extra uitdagen.

Als rechter heeft hij zich doen kennen als iemand die in staat is snel en scherp te analyseren, complexe zaken helder en compact te verwoorden, duidelijk stelling te nemen en met voortvarendheid te beslissen. Hij heeft een vlotte pen en is “to the point”.

Gewichtigdoenerij kan bij hem rekenen op een stevig relativiseringsvermogen. Een harde werker die pragmatisme combineert met een gedegen kennis van het recht, over welke kennis hij overigens zelf bescheiden is. Wat ook aanspreekt, is zijn gevoel voor humor. Er kan met hem worden gelachen en dat is belangrijk. Een luchtige opmerking in de rechtszaal kan de spanning breken.

Het Gerecht in Aruba heeft met mr. Sap een uitstekende, ervaren, effectieve en collegiale rechter gekregen en daar zijn wij blij mee.

Jaap, van harte welkom en ik wens jou en je echtgenote Tettie een goede tijd bij ons en in het mooie Aruba, dat hopelijk ook veelvuldig zal worden bezocht door jullie volwassen kinderen Lineke, Jacobien en Peter.

Met de komst van Jaap Sap is het Gerecht in Aruba op sterkte gebracht en dat was nodig omdat wij binnenkort een andere rechter moeten gaan missen. Mr. Angela gaat namelijk in oktober voor een jaar naar de rechtbank Rotterdam. Van de gelegenheid wil ik gebruik maken om Debby daar veel succes en een leerzame periode in de Nederlandse rechterlijke macht toe te wensen.

Ik kom thans toe aan mr. Van Dam, onze nieuwe Procureur-Generaal in Aruba. U zult dadelijk van de zijde van het Openbaar Ministerie een en ander over hem en zijn functie horen en hij zal ook zelf over zijn voornemens tot u spreken. Daarom kan ik mij enigszins beperken in hetgeen ik over hem aan u kan mededelen.

Mr. Van Dam is vanaf 1999 werkzaam bij het Openbaar Ministerie. Daarvoor heeft hij enige tijd bij een bank gewerkt en in Engeland internationale ervaring opgedaan. De opgedane kennis op financieel-economisch gebied heeft hij ook gedurende enige jaren benut in een functie bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken. Daar is zijn interesse gewekt voor criminaliteitsvraagstukken en vanuit een beleidsfunctie is hij in 2001 als officier van justitie bij het parket in Amsterdam begonnen. In zo'n stad word je snel geconfronteerd met openbare orde vraagstukken en daar heeft mr. van Dam het nodige mee van doen gehad. Van ordehandhaving rondom het Koninklijk huwelijk tot de drugsproblematiek in de binnenstad, straatroof en levensdelicten.

In 2004 is hij bij het landelijk parket aan de slag gegaan om de zware criminaliteit te bestrijden om vervolgens in 2007 als kwaliteitsofficier der eerste klasse in Haarlem te worden benoemd. Dat klinkt als een meer beschouwende en op de juridische inhoud gerichte functie.

Met die bagage was de tijd gekomen om leiding te gaan geven. Te beginnen in 2009 in het parket Den Haag, in 2013 in het parket Amsterdam en vanaf 2014 als plaatsvervangend Hoofdofficier van justitie in het parket van het arrondissement Zeeland-West-Brabant, een groot parket met circa 230 officieren en medewerkers. In deze functie heeft mr. Van Dam

veel contacten gehad in een politiek-bestuurlijke context, met commissarissen van de koning en burgemeesters. Ervaring die hem in de functie van Procureur-Generaal van pas zal komen. Daarbij kan hij ook profiteren van een stevige opleiding tot Master of Public Administration aan de Nederlandse School voor Openbaar Bestuur.

Kortom, een vakman met leidinggevende ervaring, die heeft geleerd met bestuur en politiek om te gaan.

Mr. Van Dam, de functie van Procureur-Generaal is een bijzondere. U geeft leiding aan de vervolging door het Openbaar Ministerie en bent belast met de zorg over de opsporing door de politie. Uw functie en taken zijn verankerd in de Staatsregeling van Aruba die u zelfstandig en onafhankelijk moet kunnen uitoefenen. Maar die zelfstandigheid en onafhankelijkheid bevindt zich binnen bepaalde kaders. De Minister van Justitie van Aruba is voor het opsporings- en vervolgingsbeleid verantwoordelijk. De regering kan u opdrachten geven en het Hof kan u opdragen om verslag te doen en stukken over te leggen indien het oordeelt dat de vervolging van strafbare feiten behoort te worden ingesteld of voortgezet. U heeft een bijzonder kader waarin u moet functioneren en waarmee u rekening moet houden. In een land wat u nog goed moet leren kennen.

Dat vereist het nodige van uw vakkennis, overtuigingskracht, daadkracht en visie. Maar ook zult u een luisterend oor moeten gebruiken om te weten wat er speelt en om zaken op waarde te kunnen inschatten. De functie van Procureur-Generaal vereist tact en rust als de gemoederen zo nu en dan hoog oplopen. U zult een bouwer moeten zijn die met de beperkte middelen die u worden verschaft een organisatie neerzet waarin de samenleving in de komende jaren vertrouwen zal kunnen blijven stellen. Dat is een uitdaging. En als u dan na verloop van enkele jaren naar Nederland terugkeert hoop ik dat u met voldoening terugkijkt op hetgeen u voor Aruba en het Openbaar Ministerie in het bijzonder tot stand hebt gebracht.

Daartoe zal dan hopelijk ook het nieuwe Wetboek van Strafvordering behoren. Een ontwerp daarvan is al in oktober 2013 aan de Minister van Justitie van Aruba aangeboden. Toen werd de verwachting uitgesproken dat het nieuwe wetboek in 2014 in werking zou treden. We zijn inmiddels drie jaren verder en er is helaas geen voortgang. Ook de andere landen (Curaçao en Sint Maarten) wachten op een reactie uit Aruba om met het eigen wetgevingsproces verder te kunnen gaan. Het is namelijk de bedoeling en ook voor de rechtspraak noodzakelijk dat het nieuwe wetboek in alle landen tegelijkertijd wordt ingevoerd. Ik wil daar bij deze gelegenheid aandacht voor vragen en reken op Aruba, zoals ik dat ook gedaan heb toen werd voorgesteld om belastingrechtspraak in drie instanties in te voeren. Dat heeft het land Aruba met voortvarendheid gedaan en dat zal nu hopelijk ook met het Wetboek van Strafvordering gebeuren.

Bij het overdenken van dit soort vraagstukken, waarin het gaat om samenwerking tussen de landen, versterking van de onderlinge banden en om bijstand aan elkaar, gaan onze gedachten uit naar de wijze woorden en de visie van de staatsman Mito Croes, die ons recent is komen te overlijden. Zijn boodschap was dat we moeten leren samenwerken en op elkaar vertrouwen. Pas dan werkt het Koninkrijk.

Dat geldt zeker voor justitie en ik hoop en verwacht dat u, mr. Van Dam, daar als Procureur-Generaal een belangrijke bijdrage aan zult gaan leveren. Op een goede samenwerking met het Hof zult u kunnen rekenen.

Ik wens u namens het Hof veel succes toe in uw nieuwe functie en samen met uw echtgenote Marloes en jullie kinderen Frederique en Teun een goede tijd in Aruba, dushi tera, met hartelijke gastvrije mensen die u ook welkom heten.

Met deze woorden kom ik aan het slot van mijn betoog en geef ik graag het woord aan de Advocaat-Generaal mr. Van Deutekom.

.....

Thans is het woord aan de Deken van de Orde van Advocaten mr. Sjiem Fat.

.....

Ik geef nu graag het woord aan Procureur-Generaal mr. Van Dam.

.....

Het laatste woord is aan onze nieuwe rechter mr. Sap.

.....

Huishoudelijke mededelingen en sluiting van de zitting.